

HOWEST TOEGEPASTE INFORMATICA, 2022-2023, © BRIAN BAERT

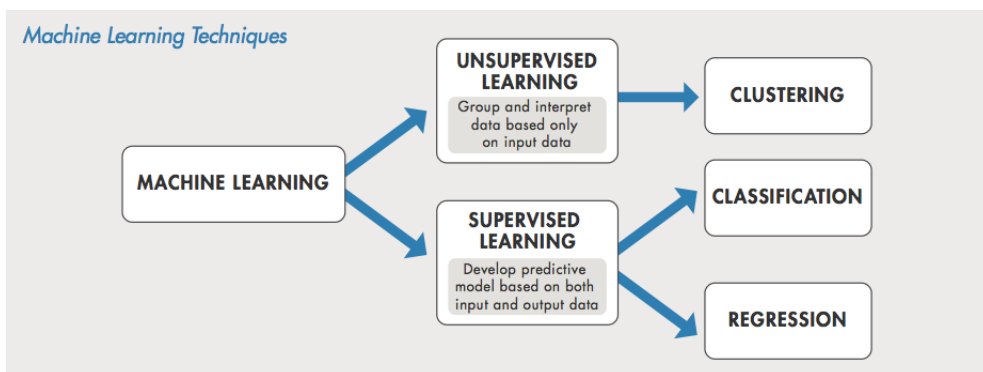
DATA ANALYTICS

HOOFDSTUK 6 - CLASSIFICEREN

howest.be

1

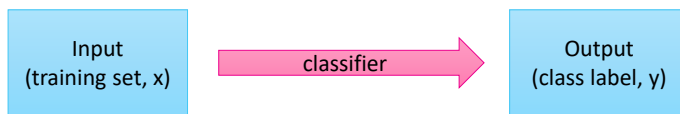
SUPERVISED VS UNSUPERVISED LEARNING

2

CLASSIFICEREN

- **Wat is classificeren?**
 - Op basis van een verzameling records (*training set*) een model zoeken voor het class attribuut als functie van de waarden uit de training set (*classifier*).
 - Het doel is voorheen onbekende records toekennen aan een bepaalde *class*.

3

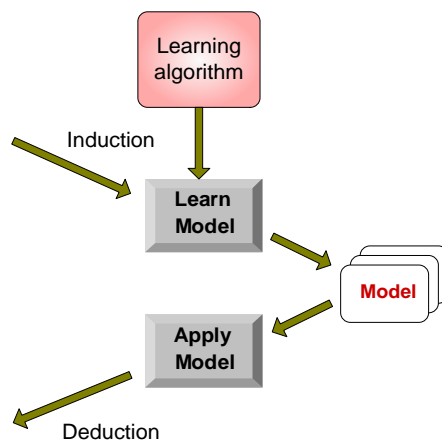
CLASSIFICEREN

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
1	Yes	Large	125K	No
2	No	Medium	100K	No
3	No	Small	70K	No
4	Yes	Medium	120K	No
5	No	Large	95K	Yes
6	No	Medium	60K	No
7	Yes	Large	220K	No
8	No	Small	85K	Yes
9	No	Medium	75K	No
10	No	Small	90K	Yes

Training Set

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
11	No	Small	55K	?
12	Yes	Medium	80K	?
13	Yes	Large	110K	?
14	No	Small	95K	?
15	No	Large	67K	?

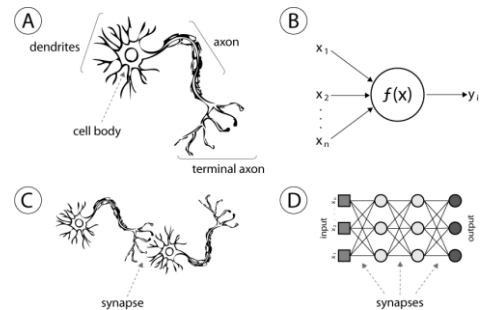
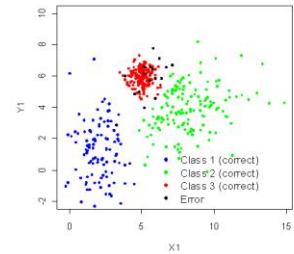
Test Set

4

CLASSIFICATIE TAKEN

- Voorbeelden
 - voorspellen van een tumorcel of die goedaardig of kwaadaardig is
 - classificeren van kredietkaarttransacties als frauduleus of legitiem
 - categoriseren van twitterberichten op emotie
 - ...
- Technieken
 - beslissingsbomen
 - regel-gebaseerde methodes
 - neurale netwerken
 - Naïef Bayes en Bayesiaanse netwerken
 - Support Vector Machines

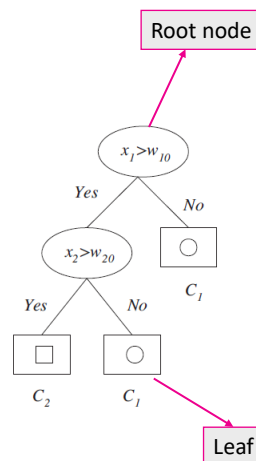
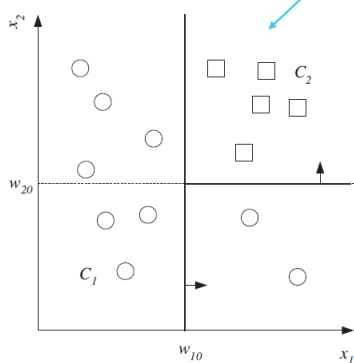

5

BESLISSINGSBOOM

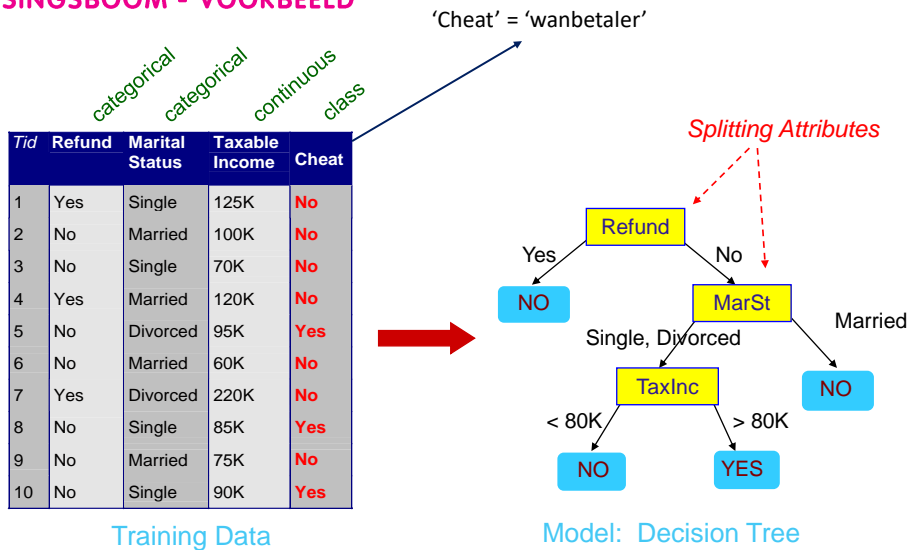
Zoeken van "Decision boundaries"

- Bevat drie soorten nodes:
 - root node
 - internal node
 - leaf of terminals

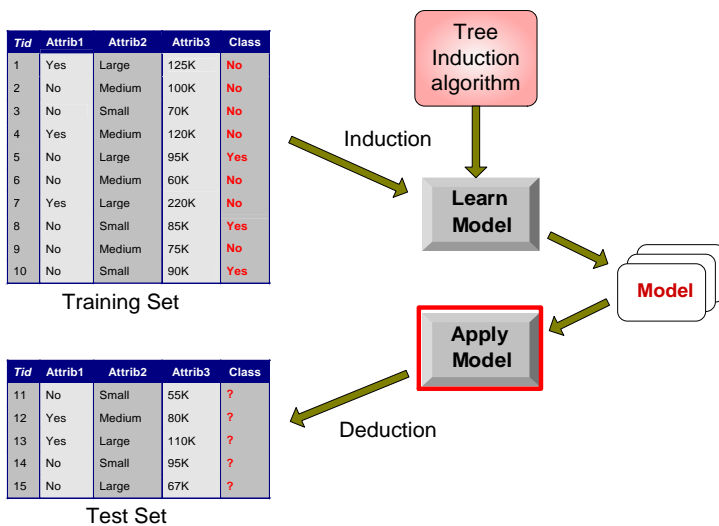
6

BESLISSINGSBOOM - VOORBEELD

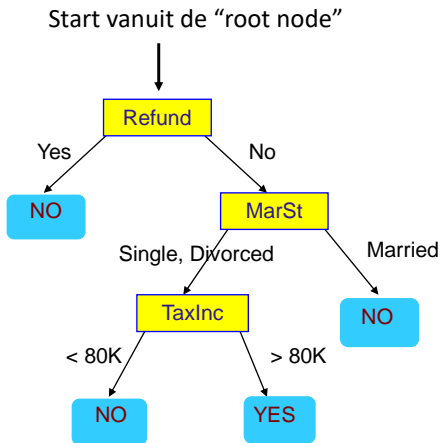
7

BESLISSINGSBOOM CLASSIFICATIETAAK

8

MODEL TOEPASSEN OP TEST SET

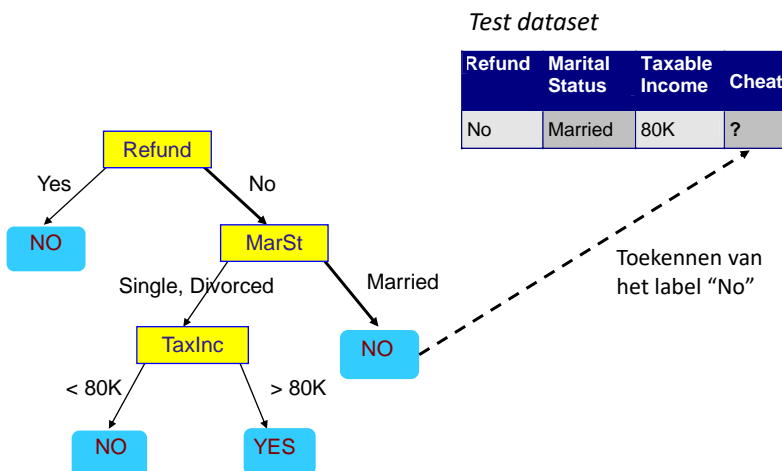

Test dataset

Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

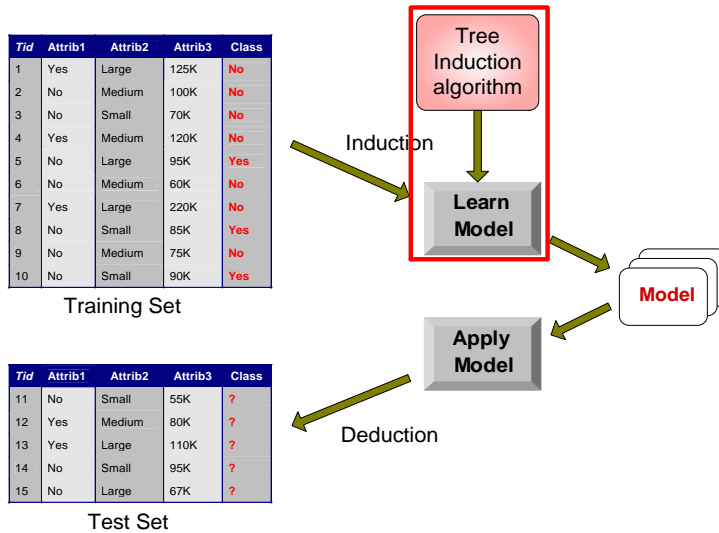
9

MODEL TOEPASSEN OP TEST DATA

10

BESLISSINGSBOOM CLASSIFICATIETAAK

11

BESLISSINGSBOOM ALGORITMES

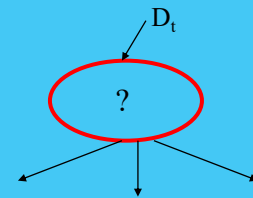
- Algoritme van Hunt
- CART
- ID3 , C4.5 , C4.8
- CHAID
- MARS
- SLIQ
- SPRINT

12

ALGORITME VAN HUNT

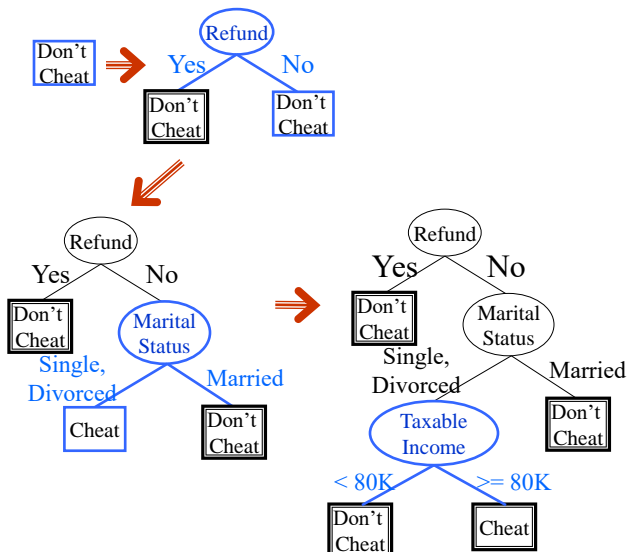
- Stel D_t de verzameling van training records die een node t bereiken en $y = \{y_1, y_2, \dots, y_c\}$ de class labels
- Algemene procedure
 - 1) Als D_t records bevat die behoren tot eenzelfde klasse y_t , dan is t een bladnode (leaf node) met als label y_t .
 - 2) Als D_t records bevat die behoren tot meer dan één klasse, gebruik dan een attribuuttestvoorwaarde om de data te splitsen in meerdere, kleinere deelverzamelingen. We herhalen deze procedure recursief.

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	No	Single	90K	Yes

13

BESLISSINGSBOOM - VOORBEELD

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	No	Single	90K	Yes

14

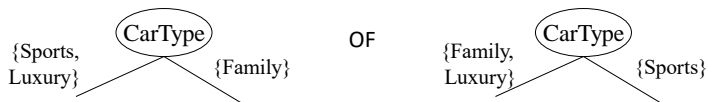
BOOMINDUCTIE

- 'Greedy' strategie
Splits de records op basis van een attribuuttest die een bepaald criterium optimaliseert.
- *Probleem 1*: Hoe splitsen we de records?
 - Specificeren van attribuuttestvoorwaarde
 - Bepalen van beste splitsing
- *Probleem 2*: Hoe bepalen wanneer we stoppen met splitsen?
 - Als de node-onzuiverheid kleiner is dan een vooropgestelde threshold (grenswaarde)

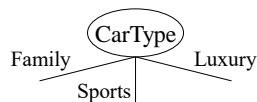
15

BEPALEN VAN ATTRIBUUTTESTVOORWAARDE

- Afhankelijk van *attribuuttype*
 - Nominaal → Multiway of Binary split
 - Ordinaal → Multiway of Binary split
 - Continu → vergelijkende test
- **Binary split** (of binaire split)

- **Multiway split** (meervoudige splitsing)

Delen van waarden in twee deelverzamelingen, nodig om een optimale partitionering te vinden.

Zoveel partities als verschillende waarden

16

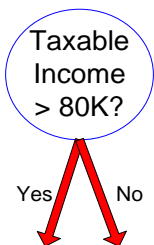
BEPALEN VAN ATTRIBUUTTESTVOORWAARDE

- Continue attributen
verschillende manieren van afhandeling
 - **Discretiseren**
 - Statisch (discretiseren bij de start)
 - Dynamisch (bereik kan gevonden worden door b.v. percentielen, gelijke intervallen)
 - **Binaire beslissing ($A < v$ of $A \geq v$)**
 - Bepaal alle mogelijke splitsingen en zoek de beste
 - Computerintensief

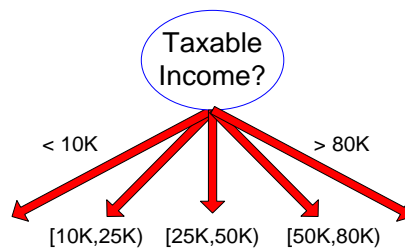
17

BEPALEN VAN ATTRIBUUTTESTVOORWAARDE

- Continue attributen

(i) Binary split

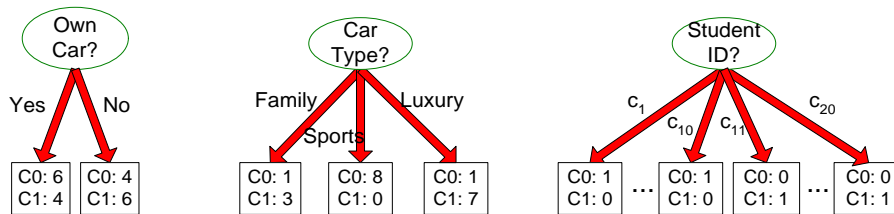
(ii) Multi-way split

$$v_i \leq A < v_{i+1}, \text{ voor } i = 1, \dots, k$$

18

HOE BEPALEN WE DE BESTE SPLITSING?

Voor splitsing: 10 records van klasse **C0**,
10 record van klasse **C1**

Welke voorwaarde is de beste?

19

HOE BEPALEN WE DE BESTE SPLITSING?

- Greedy benadering**
Nodes met een homogene klassenverdeling zijn vereist
- Waarom kiezen voor een bepaalde feature?
→ Nood aan een maat voor “**node onzuiverheid**” (impurity)

C0: 5
C1: 5

**Niet-homogeen,
Hoge onzuiverheidsgraad**

C0: 9
C1: 1

**Homogeen,
Lage onzuiverheidsgraad**

?Greedy benadering?:

- 1) Bij elke node, kies de “beste feature” om te splitsen.
- 2) Splits
- 3) Herhaal

20

MATEN VOOR NODE ONZUIVERHEID

Entropie

$p(i|t)$ = de fractie van records die behoren tot de klasse 'i' in een node 't'

$$\text{Entropie}(t) = - \sum_{i=0}^{c-1} p(i|t) \log_2 p(i|t)$$

Gini

'c' = aantal klassen

$$\text{Gini}(t) = 1 - \sum_{i=0}^{c-1} [p(i|t)]^2$$

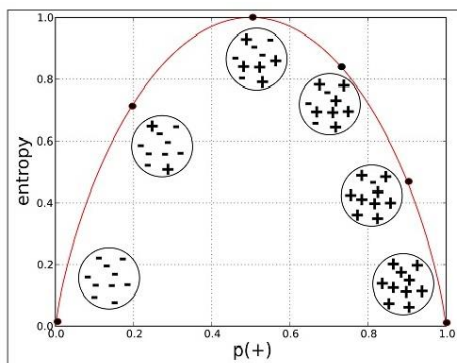
Classificatiefout

$$\text{classificatiefout}(t) = 1 - \max_i [p(i|t)]$$

21

ENTROPIE MAAT VOOR ONZUIVERHEID

- De entropie is de verwachte hoeveelheid informatie
- Doorgaans symbolisch genoteerd met $H(t)$
- Voorbeeld: *Entropie bij een binair classificatieprobleem*

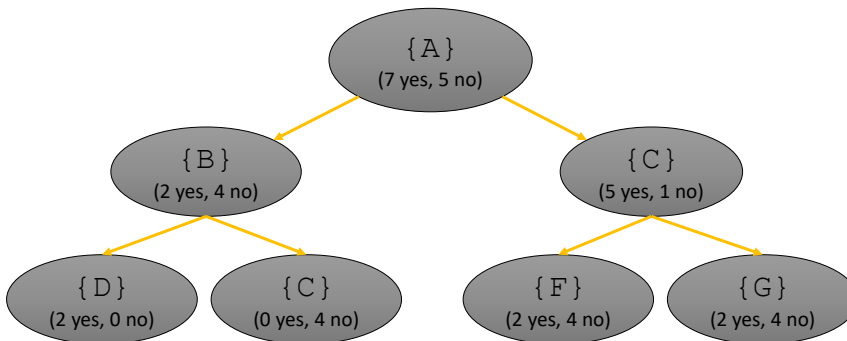

22

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Veronderstel een dataset, 12 records, met 4 features (attributen), {A, B, C, D, F, G} en 1 output (uitvoer) {yes | no}
- De beslissingsboom ziet er als volgt uit

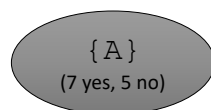

23

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Entropie ligt tussen 0 en 1
 - ❖ 0 = zuiver
 - ❖ 1 = meest onzuiver

- Berekening voor de volledige dataset (S)

$$H(S) = -\frac{7}{12} \cdot \log_2 \left(\frac{7}{12} \right) - \frac{5}{12} \cdot \log_2 \left(\frac{5}{12} \right)$$

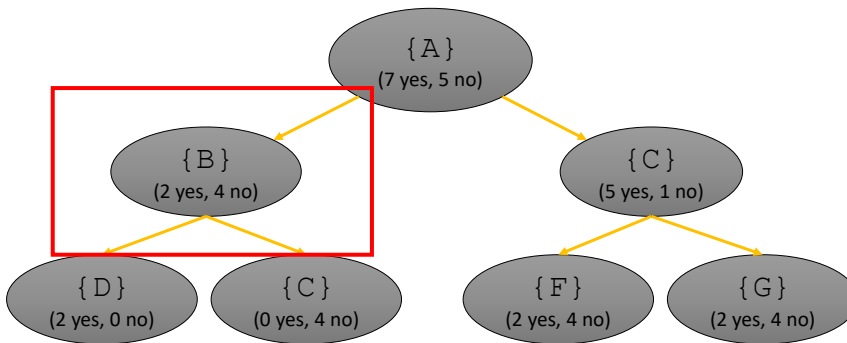
= 0,97 bits

24

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Veronderstel een dataset, 12 records, met 6 features (attributen), $\{A, B, C, D, F, G\}$ en 1 output (uitvoer) $\{yes | no\}$
- De beslissingsboom ziet er als volgt uit

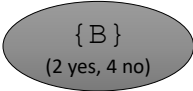

25

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Veronderstel een dataset, 12 records, met 6 features (attributen), $\{A, B, C, D, F, G\}$ en 1 output (uitvoer) $\{yes | no\}$

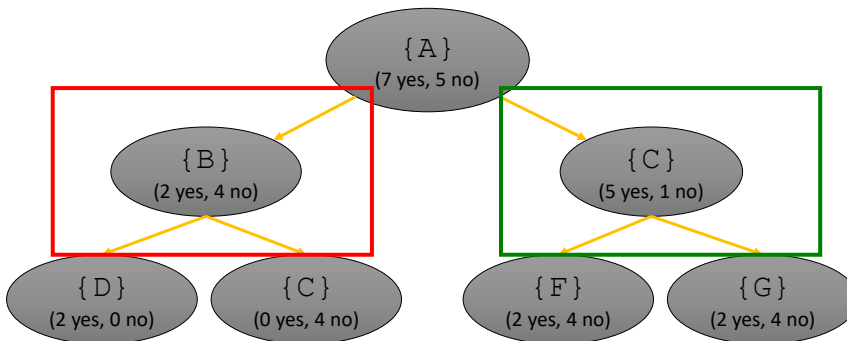
$$\begin{aligned}
 H(B) &= -\frac{2}{2+4} \cdot \log_2 \left(\frac{2}{2+4} \right) - \frac{4}{4+2} \cdot \log_2 \left(\frac{4}{4+2} \right) \\
 &= -\frac{2}{6} \cdot \log_2 \left(\frac{2}{6} \right) - \frac{4}{6} \cdot \log_2 \left(\frac{4}{6} \right) \\
 &= 0,92 \text{ bits}
 \end{aligned}$$

26

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Veronderstel een dataset, 12 records, met 6 features (attributen), {A, B, C, D, F, G} en 1 output (uitvoer) {yes | no}
- De beslissingsboom ziet er als volgt uit

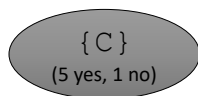

27

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Veronderstel een dataset, 12 records, met 6 features (attributen), {A, B, C, D, F, G} en 1 output (uitvoer) {yes | no}

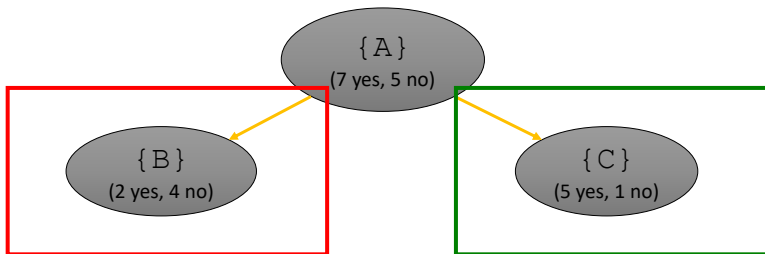
$$\begin{aligned}
 H(C) &= -\frac{5}{5+1} \cdot \log_2 \left(\frac{5}{5+1} \right) - \frac{1}{5+1} \cdot \log_2 \left(\frac{1}{5+1} \right) \\
 &= -\frac{5}{6} \cdot \log_2 \left(\frac{5}{6} \right) - \frac{1}{6} \cdot \log_2 \left(\frac{1}{6} \right) \\
 &= 0,65 \text{ bits}
 \end{aligned}$$

28

INFORMATIEWINST VIA ENTROPIE

Voorbeeld

- Veronderstel een dataset, 12 records, met 4 features (attributen), {A, B, C, D, E, G} en 1 output (uitvoer) {yes | no}

$$\begin{aligned}\Delta(S, A) &= 0,97 - \frac{|S_B|}{|S|} \cdot (0,92) - \frac{|S_C|}{|S|} \cdot (0,65) \\ &= 0,97 - \frac{6}{12} \cdot (0,92) - \frac{6}{12} \cdot (0,65) = \mathbf{0,185}\end{aligned}$$

👉 ALGEMEEN 👉:

Wij kiezen te splitsen op het attribuut (feature) met de hoogste informatiewinst (gain, Δ).

29

GINI MAAT VOOR ONZUIVERHEID

- Gini-index voor een gegeven node t

$$\text{Gini}(t) = 1 - \sum_{i=0}^{c-1} [p(i|t)]^2$$

$p(i|t)$ is de relatieve frequentie van klasse i bij node t

- Maximum ($1-1/n_c$) als records gelijk verdeeld zijn over alle klassen, minst bruikbare informatie
- Minimum (0,0) als alle records tot één klasse behoren, grootste informatiewinst.

C1	0
C2	6
Gini=0.000	

C1	1
C2	5
Gini=0.278	

C1	2
C2	4
Gini=0.444	

C1	3
C2	3
Gini=0.500	

Gini is een maat voor de kans op een verkeerde classificatie van een nieuw record.

30

GINI MAAT VOOR ONZUIVERHEID - VOORBEELD

$$\text{Gini}(t) = 1 - \sum_{i=0}^{c-1} [P(i|t)]^2$$

C1	0
C2	6

$$P(C1) = 0/6 = 0 \quad P(C2) = 6/6 = 1$$

$$\text{Gini} = 1 - P(C1)^2 - P(C2)^2 = 1 - 0 - 1 = 0$$

C1	1
C2	5

$$P(C1) = 1/6 \quad P(C2) = 5/6$$

$$\text{Gini} = 1 - (1/6)^2 - (5/6)^2 = 0.278$$

C1	2
C2	4

$$P(C1) = 2/6 \quad P(C2) = 4/6$$

$$\text{Gini} = 1 - (2/6)^2 - (4/6)^2 = 0.444$$

31

SPLITSEN VAN BINAIRE ATTRIBUTEN – GINI COËFFICIËNT

Voorbeeld

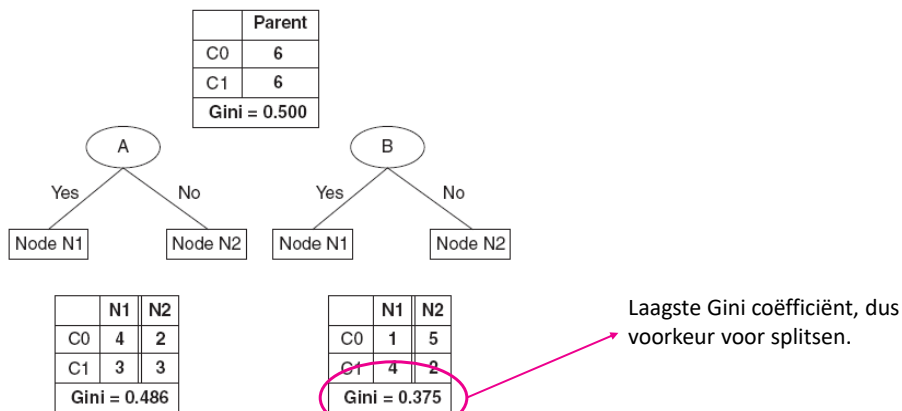

Figure 4.14. Splitting binary attributes.

32

OEFENINGENREEKS

- 6.2.7
1-3
4 (thuis)